A°. 1838.  N°. 69.

DONDERDAG DEN 30sten AUGUSTUS.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 27 Augustus* 1838.

Ter verzekering, zooveel doenlijk, van het ware doel, waarmede Zijne Majesteit gedurende eenen bepaalden tijd de middelen tot het doen van remises naar het Moederland voor de daarbij meest belanghebbende Ingezetenen goedgunstig heeft willen te gemoet komen, is bij resolutie van den Gouverneur Generaal *ad-interim*, van heden, N°. 1018 | 931, bepaald als volgt:

a. Dat met 1°. September aanstaande andermaal eene som van *f* 25,000 (*Vijf en Twintig Duizend Gulden*), aan WISSELS op het Ministerie van Kolonien, bij uitloting ten behoeve de Ingezetenen zal worden verkrijgbaar gesteld, en wel *twintig* stellen à *f* 1000 en *tien* stellen à *f* 500 ieder.

b. Dat de Ingezetenen welke verlangen in deze Loting te deelen, vooraf tegen recepis, bij den Koloniale Ontvanger en Betaalmeester, zullen moeten deponeren hetzij *f* 500 hetzij *f* 1000 naarmate zij de Wissels verlangen; doch zullende geene hoogere stortingen aangenomen,— en dus ook voor geen meerder bedrag dan van *f* 1000 aan Wissels, aan een en denzelfden Persoon afgegeven worden.

c. Dat de alzoo verkregene recepissen zullen moeten vertoond worden aan den Administrateur der Financien die dezelve recepissen zal viseren en waarna de inteekening op eene daartoe aan te leggene lijst, zal plaats vinden, voor het bedrag waarvoor men involge § *b.* de storting heeft gedaan.

d. Dat de even bedoelde lijst ter inteekening voor de gegadigden, met observantie van het bepaalde bij §§ *b* en *c.*, ten burele van den Administrateur der Financien zal liggen, gedurende den 29sten, 30sten en 31sten dezer maand, van des voormiddags 9 tot 12 uur, waarna dezelve lijst door den Administrateur der Financien zal worden afgesloten.

e. Dat de verloting op den 1sten September daaraanvolgende ten burele van den Administrateur der Financien publiek zal plaats vinden, en de uitreiking der Wissels in den loop der daarop volgende week tegen intrekking van de afgegevene recepissen, gelijk mede de restitutie der gedeponeerde Sommen, aan de genen welke geene Wissels hebben getrokken.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 29 Augustus* 1838.

Alzoo MARC SAMUEL GUIGNARD zich bij request aan den Gouverneur Generaal *ad-interim* heeft vervoegd, met verzoek, om bij *anticipatie van den gewonen tijd van aankondiging*, *Brieven van Manumissie* te verleenen aan de hem in eigendom toebehoorende Slavin *MIETJE*.

Zoo is het, dat Zijn Hoog Edel Gestrenge goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle de genen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *drie maal vier en twintig uren*, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* verleend worden, onder beneficie van den door den requestrant gestelde Borgtogt, gedurende den bij de Wet bepaalden tijd van aankondiging.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 25sten dezer, het Schip *de Eensgezindheid*, Kapt. C. Meijer, van Amsterdam, bebbende 54 dagen reis; Passagiers: de Heeren Gottlieb Junge, Louis Jarman en Alexander Christie.

UITGEKLAARD.

Den 25sten dezer, het Schip *Phænix*, Kapt H. L. Kaijzer, naar Amsterdam; lading: 32 vaten en 1981 balen heele Koffij, 1 vat en 187 balen gebr. dito, 53 balen schoone en 10 dito vuile Katoen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, 23 *Junij.*

De kroon, welke bij de aanstaande krooningsplegtigheid zal worden gebezigd, is thans door de Heeren Rundell en Bridge voltooid. Dezelve is door H. M. gezien en goedgekeurd, en eergisteren te Ludgate-hill door een groot aantal vrienden van de vervaardigers en vele daartoe uitgenoodigde personen in oogenschouw genomen. Deze kroon is ongemeen luisterrijk, en tevens veel smaakvoller dan de kroon van George IV en Willem IV, welke uit elkander is genomen. De oude kroon, voor de eerste van deze monarchen vervaardigd, woog omstreeks 7 pond, en was veel te groot voor het hoofd van Hare tegenwoordige Majesteit. De nieuwe kroon weegt niet veel meer dan 3 pond. Zij bestaat uit zilveren kringen, een kap van hoog purper, of liever bijkans blaauw fluweel besluitende; de kringen zijn geheel overdekt met edelgesteenten, boven met een bol prijkende, waarop kleine diamanten, gekroond met een Malthezer kruis van briljanten. Dit kruis heeft in deszelfs midden een luisterrijken saphier; de boord van de kroon is met briljanten bezet, en met even rijke lelien en Malther-kruizen versierd. In dat Malther-kruis, hetwelk zich in het voorgedeelte der kroon bevindt, prijkt, in den vorm van een hart, de buitengemeen groote robijn, welke eens door den ridderhaftigen Eduard gedragen werd, doch thans het hoofd van eene maagdelijke Koningin zal tooijen. Hier beneden, in den rand pronkt mede eene saphier, van ongewone grootte. Er bevinden zich voorts nog verscheiden andere overkostbare gesteenten, als smaragden, robijnen en saphiren, zoo mede eenige kleine snoeren van droppaarlen in deze kroon. Het benedengedeelte van dezelve is met hermelijn omringd. In het geheel, is het een schier verblindend stuk, en het doet veel eer aan deszelfs zamenstellers. Hare Majesteit heeft er hare hooge tevredenheid over betuigd.

Dezelfde vervaardigers hebben de kroonen voor de andere leden der Koninklijke familie zamengesteld; die eveneens zeer kostbaar, doch minder dan de Koninklijke diadeem zijn.

ADVERTISSEMENTEN.

De Administrateur van Financien brengt ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de verloting der *WISSELBRIEVEN*, ten zijnen burele zal plaats hebben, op den, bij resolutie van den Heer Gouverneur Generaal *ad-interim*, dd. 27 dezer, No. 1018 | 931, bepaalden dag, zijnde den 1°. September aanstaande, DES MIDDAGS TEN TWAALF URE.

Paramaribo, den 29 Augustus 1838.

De Administrateur voornoemd,
CH. LEERS.

De COMMISSIE VAN ONDERWIJS DEZER KOLONIE, geeft bij deze kennis aan de goede Ingezetenen; dat de plegtigheid der feestelijke uitreiking van EEREPRIJZEN aan de verdienstelijkste Leerlingen op de onderscheidene openbare Leerscholen der Jeugd, zal plaats hebben op *HEDEN*, des voormiddags ten *half negen* ure, in het Kerkgebouw der *MORAVISCHE BROEDER GEMEENTE*.

En strekt deze tot minzame uitnoodiging aan Ouders en Voogden en allen, die in dit Kinderfeest belang stellen.

Paramaribo den 30 Augustus 1838.

De fungerende Secretaris der voorz. Commissie,
C. A. BATENBURG.

J. W. TAFARES

(33461) Heeft ontvangen per de laatst gearriveerde Schepen en biedt tot *civile* prijzen te koop aan:

Boter, Z. M. en Komijne Kazen, Hammen, gerookt en pekel Spek, Saucijs de Bologne, groote en kleine Broodsuiker, Zoete- Raap- en Patent Olie; Banket, Suikergoed, Rozijnen, Augurkjes, Likeuren, Seltzerwater, Guignolet, Muscaat Wijn, Madera Wijn in halve fleschjes, Poorter, Genever, Bier en veel andere GOEDEREN meer.

Paramaribo den 29 Augustus 1838.

MIJN HEER DE UITGEVER!

Met genoegen las ik in uw dagblad van den 23sten dezer, het voorstel van den *Surinaamschen Vriend*, om maandelijks een stukje uitgeven, onder den titul van *TIJDSCHRIFT*, *toegewijd aan de bevordering van Suriname's welvaren.*— Dat voorstel kwam mij zóó gunstig vóór, dat ik mij van den algemeenen bijval, zóó verzekerd hield, dat ik geene andere verwachting koesterde, dan dat beminnaars der letterkunde, voorstanders van het goede en nuttige en inzonderheid, belanghebbenden in de welvaart van het land, hetwelk wij bewonen, zich zouden beijveren, om het gewenschte doel, tot wezenlijkheid te brengen.

In uw volgend nummer ontwaarde ik evenwel, dat *een Vriend der waarheid*, zich onledig heeft gehouden om tegen dat voorstel, onderscheidene bedenkingen in het midden te brengen, die den oppervlakkigen beoordeelaar, ligt zouden kunnen leiden, zoo niet tot de verwerping van het voorstel, althans tot het opzamelen van zoo vele zwarigheden, die de uitgave van het Tijdschrift van zelve, zouden moeten tegenwerken en alzoo de heilzame bedoelingen van *den Surinaamschen Vriend*, den bodem inslaan.

Hoezeer ik mij geenzins het regt, wil aanmatigen van bevoegden beoordeelaar; hoezeer ik mij niet wil opwerpen als verdediger van den *Surinaamschen Vriend*, daar zijne bekwamenen, geschikter is, ter bestrijding der tegen hem ingebragte aanmerkingen, dan de mijne; gevoel ik mij evenwel, door de zucht tot bevordering van het nuttige en heilzame, aangedreven, om de bedenkingen van den *Vriend der waarheid*, te wederleggen en daarbij mijne gevoelens in het midden te brengen.

De schrijver erkent aanvankelijk, het heilzame hetwelk in de openlijke vermelding van denkbeelden gelegen ligt, zoo om daardoor verbetering, immers wijziging in onderscheidene inrigtingen te bewerkstelligen, als om algemeene nut te verspreiden; doch hij vreest, dat van zoodanige gelegenheid, misbruik zoude kunnen worden gemaakt, om algemeene zoowel als bijzondere belangen in de waagschaal te stellen.

Behalve dat het niet te veronderstellen is, dat de uitgever van het periodiek werkje, zijne drukpers ten dienste zal stellen van dezulken, die *onbekend zijn met de bijzondere bedoelingen en inrigtingen, zoo van het Bestuur als van zijne Medeburgeren en gezind zijn, om de zaken, niet naar* OOGMERKEN, *maar naar* GEVOLGEN *te beoordeelen en alzoo ongegronde aanmerkingen en ongepaste uitspraken zich veroorloven; de palen van bescheidenheid en gematigheid overschrijden* en daardoor het zaad van verbittering strooijen; maar dat hij, in tegendeel, alles zal trachten aantewenden, om het voorgestelde doel te bevorderen en alzoo door de keuze eener bekwame redactie, eenen genoegzamen waarborg zal geven, dat van het Tijdschrift, niet alleen geen misbruik gemaakt worde, maar dat daarin, geene andere stukken opgenomen worden, dan dezulken, welke wezentlijk de strekking kunnen hebben om de maatschappelijke welvaart te bevorderen; zoo kan ook niet anders verwacht worden, dan dat uit de pen der genen, die met belangstelling voor de goede zaak bezield zijn, geene andere taal zal voortvloeijen, als die van bezadigdheid, van overleg en van bescheidenheid. — Wáár de edeldenkende burger, zijne meening omtrent ingeslopene feilen in het bestuur des lands mededeelt, zal hij voorzeker, met inachtneming van dien eerbied, welken hij, aan het wettig gezag verschuldigd is, dien toon volgen, welken belangstelling hem voorschrijft en eene wijze redeneerkunde hem aan de hand geeft, om dat doel te bereiken, hetwelk hij zich heeft voorgesteld. — Hij weet, dat hij niet tegen over eenen overweldiger staat, die eenen ijzeren schepter, over het gebied zwaait, maar integendeel, tegen over eenen bewindvoerder, bezield met hartelijke belangstelling voor de welvaart zijner medeburgeren; met de zucht, om dáár, waar zijn vermogen zulks toelaat, het heil van het algemeen te bevorderen; met den wensch, om naar zijn regtschapen hart, zich zóó van zijne gewigtige taak te kwijten, dat 's vorsten goedkeuring en der burgeren liefde en verknochtheid, het loon zijner welmeenende pogingen, mogen zijn!

Waar die overtuiging bestaat, daar kan de beminnaar van het goede, de bevorderaar van kennis en wetenschap, bij het ontwikkelen zijner denkbeelden zich niet anders laten leiden, dan door gematigdheid en bescheidenheid; — daar zullen de zaken, niet naar derzelver *gevolgen*, maar naar de *oogmerken* van het bestuur worden beoordeeld; — daar zullen geene *gispingen*, geene *klagten zonder tal*, tot *verbittering*; — maar integendeel, *gegronde aanmerkingen*, tot *gepaste verbeteringen*, aanleiding geven.

De *Vriend der waarheid* vervolgt zijne bedenkingen, met de veronderstelling, dat de uitgaaf van het bedoelde Tijdschrift, niet duurzaam zijn zoude, om dat de droevige ervaring het dikwerf geleerd heeft, dat ondernemingen welke met geestdrift zijn aangevangen, na verloop van weinigen tijd, in het niet zijn gezonken. — Ik wil dit laatste toegeven; — maar de schrijver, zal zijns ondanks, moeten erkennen, dat wij ons beroemen mogen, op menige heilzame inrigtingen hier ter stede, die dagelijks hunnen weldadigen invloed verbreiden; hoe langs hoe meer krachtigere ondersteuning erlangen; en alzoo voor eene duurzame instandhouding en bloei gewaarborgd worden.

De schrijver zal het ook niet kunnen loochenen, dat het verval van instellingen dikwijls meer in het doel derzelven, dan wel in de traagheid of lusteloosheid der leden, te zoeken is. — Zijn de oogmerken der inrigting op zedelijke beginselen gegrond; oefenen zij eenen heilzamen invloed uit, op de verspreiding van kennis en wetenschap of op de bevordering van algemeene welvaart; dan ontbreekt het voorzeker niet aan verdienstelijke mannen, die met genoegen en hartelijkheid, hunne krachten en vermogens besteden, aan de instandhouding derzelven. — En zoo mag men het, met grond daarvoor houden, dat het den uitgever van het bedoelde Tijdschrift, *bij voortduring* niet mangelen zal, aan zoodanige ondersteuning, welke de strekking hebben kan tot bevordering onzer maatschappelijke welvaart en tot uitbreiding van kennis en wetenschap; dat elk burger, wien het belang des lands ter harte gaat en wiens bekwaamheid zulks toelaat, uit de schatkamer zijner kennis of uit de onuitputbare bron der rijke natuur, welke dagelijks overvloedige stof tot waarnemingen schenkt, die kruiden en die vruchten zal opleveren, waardoor de uitgever van het Tijdschrift, in staat zal worden gesteld, den belangstellenden Lezer, duurzaam genot te verschaffen.

De *Vriend der waarheid*, besluit zijne bedenkingen met de vrees, dat al ware het ook, dat men de door hem opgeworpene zwarigheden, konde overwinnen, de aanwijzingen welke het Tijdschrift zoude kunnen opleveren, haren invloed niet zouden kunnen uitoefenen, op de bevordering van industrie, eeconomie, technologie enz., en evenmin op de verbetering van denk- en handelwijze. — Met de meeste bescheidenheid mag ik den schrijver tegenwerpen, dat die bedenking mijns erachtens, niet getoetst is, noch aan menschenkennis, noch aan ervaring. Hoe toch kan men met eenigen grond veronderstellen, dat men, door aanwijzingen van deskundigen, geleid wordende tot de kennis van de schoonheid en den rijkdom des lands hetwelk hij bewoont, aanleiding zoude kunnen verkrijgen, om (zoo als de schrijver zich uitdrukt,) *als nog* zich te bedroeven, dat *daarvan* weinig of geene partij wordt getrokken; — dat men daardoor ontmoedigd zal worden, om zijne krachten tot bevordering van zijn eigen belang te beproeven? — Is niet veeleer, het natuurlijke gevolg van zulk eene kennis, dat men aangespoord wordt, tot ondernemingen, die van zelven welvaart aanbrengen? — Zullen die ingekankerde vooroordeelen, die de schrijver bedoelt, en die de uitbreiding der Surinaamsche welvaart hebben tegengewerkt, niet van lieverlede moeten wegvallen en plaats maken voor die heilzame teregtwijzingen, welke uit de verspreiding van meerdere kennis, naar den geest des tijds, voortvloeijen? — Zal de gemeene man, geleid door de beschaving en het besef zijner hooger behoeften, niet aangespoord worden, om aan de opvolging van orde en wet, arbeidzaamheid en spaarzaamheid te paren? — Zullen daardoor industrie, oeconomie, technologie enz., niet bevorderd worden? — Ik geloof dat ieder onpartijdige, dit bevestigend zal beantwoorden. — De bevooroordeelde, die in elke proeve tot verbetering van ingeslopene feilen, eene kwetsing van zijnen hoogmoed en zijner heerzucht bespeurt; de Egoist, die zich slechts beijvert, om voor zijn eigen ik te zorgen, mogen bergen van zwarigheden opwerpen tegen ondernemingen die algemeene welvaart en algemeen welzijn ten doel hebben; — de weldenkende mensch, wien het ernst is, om naar de inspraak van zijn hart, het goede te verrigten, het nuttige te stichten, het geluk van anderen en de welvaart van het land, hetwelk hij bewoont en waraan hij duurzame verpligtingen verschuldigd is, te bevorderen, zal voorzeker het doel van den *Surinaamschen Vriend* toejuichen en zijne krachten en vermogens aanwenden, ter bereiking der voorgestelde oogmerken.

Ziedaar, Mijn Heer de Uitgever, hetgeen ik over de zaak denke. — Wilt gij aan mijne beoordeeling, eene plaats in uw dagblad vergunnen, zoo zult gij daardoor aan schrandere vernuften, gelegenheid geven, om door nadere toelichtingen, u in staat te stellen, het *ware* van het *valsche* te onderscheiden, ten einde gij zelf, nader eene welberadene keuze zoudt kunnen doen.

Paramaribo, 28 *Augustus* 1838.

EEN VOORSTANDER VAN HET NUTTIGE EN HEILZAME.

Aan den Uitgever der Zon- en Donderdagsche Couranten.

MIJN HEER!

Het is eene onbetwistbare, maar helaas! al te dikwerf miskende waarheid, dat alle menschen ten duursten verpligt zijn, niet alleen aan eigen, maar ook aan het WELZIJN van anderen te arbeiden. Ja, wanneer het de belangen geldt, tot bevordering van algemeen NUT, dan moet elk redelijk wezen, zoo veel in hem is, dat edel doel, met kracht, onderschragen.

Van deze waarheid levendig doordrongen, neem ik uw dagblad van 23 dezer voor mij, ten einde den daarin voorkomenden brief, onderteekend: *Een Surinaamsche Vriend*, op uwe gedane uitnoodiging, met gepaste vrijmoedigheid, doch met bescheidenheid tevens, zoo kort mogelijk, te beoordeelen.

Wat dan het *doel* der uitgave van het aangekondigd Tijdschrift betreft, hetwelk namelijk de strekking heeft, om bij te dragen tot de BEVORDERING VAN DE BELANGEN DEZER VOLKPLANTING, zoo is dit, mijns inziens, boven allen lof verheven; te meer nog, om dat er door den Heere Gouverneur Generaal *a. i.* blijken gegeven zijn van den vasten wil, die bij Zijn Hoog Ed. Gestrenge bestaat, om langs alle middelen en wegen, algemeen heil te stichten.

Maar, omtrent de *middelen*, kan ik tot mijn leedwezen, zulke gunstige gevoelens, niet aan den dag leggen. Trouwens, tot de uitgave worden hoofdzakelijk vereischt: 1°. een genoegzaam getal inteekenaren, ten einde de kosten te bestrijden en 2°. belangrijke onderwerpen aan het doel beantwoordende.

Ik ten minsten kan mij, niet zoo volkomen overtuigen, dat eene ruime inteekening en belangrijke bijdragen u voor de uitgaaf van meergemeld Tijdschrift ruimschoots zullen schadeloos stellen, zoo al niet een beduidend voordeel opleveren, want dit hangt immers ook af van den prijs; van de hoegrootheid; van de tijd der uitgave en van de stof.

Wel wil ik gelooven, dat *aanvankelijk* alles aan uwe verwachting zal beantwoorden, doch hoe dit op den *duur* zal gaan, daarover durve ik geen bepaalde uitspraak doen; echter vrees ik, dat de moed, lust en ijver, welke doorgaans elk bij den aanvang bezielt, om aan een soortgelijk nuttig periodiek werkje te arbeiden, spoedig verflaauwen en eindelijk geheel zullen verloren gaan, zoo als helaas! het lot van zoo vele weldadige inrigtingen, hier te lande, geweest is. Een enkel persoon toch hoe bekwaam hij dan ook zijn moge, en hoe goed zijn wil daartoe ook is, zal niet altoos de noodigen tijd en gelegenheid hebben, om den vereischte stof uitsluitend, op den duur te leveren. En wat dan? — Mijn welgemeende raad bestaat dus hierin: leg de gemaakte bedenkingen, bovenal die van den *Vriend der waarheid*, tegen den brief van den *Surinaamschen Vriend* in de schaal, en neem daarna uw besluit, steeds indachtig aan de spreuk: *haast u langzaam*, of *verzint eer gij begint*.

Ziedaar, onbewimpeld mijne gevoelens, welke ik echter volgaarne aan het meer verlicht oordeel van anderen, onderwerp, wel wetende, dat mijne beoordeeling niet volkomen is.

Mogt UEd. intusschen tot de uitgave besluiten, dan verzeker ik u van mijne welwillenheid, om mijne zwakke krachten van tijd tot tijd, tot het leveren van bijdragen te beproeven, aangezien de bewustheid, *aan de bevordering van algemeene belangen*, gearbeid te hebben, zoo schoon, zoo edel en zoo verheven is.

Ik heb de eer mij overigens met achting te noemen

Uw Heilwenschende Dienaar,

EEN VOORSTANDER VAN ALGEMEEN NUT.

Paramaribo, 29 *Augustus* 1838.

Te PARAMARIBO, *bij* J. J. ENGELBRECHT.